

Dosarul nr. 3ra-1167/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

8 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Ministerul Afacerilor Interne,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Secureanu Ion împotriva
Ministerului Afacerilor Interne, terți Inspectoratul de Poliție Bălți și Casa Națională de
Asigurări Sociale, privind contestarea actelor administrative,
împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 iunie 2020, reclamantul Secureanu Ion a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Afacerilor Interne, terți Inspectoratul de Poliție Bălți din cadrul
Inspectoratului General de Poliție și Casa Națională de Asigurări Sociale, privind
contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii, a indicat că a activat în cadrul organelor de poliție în perioada
27 decembrie 1991 – 11 iunie 2007. În temeiul Ordinului nr. 52cf din 15 iunie 2007,
serviciul în poliție, precum și contractul individual de muncă au încetat.

Reieșind din activitatea desfășurată în cadrul izolatorului de detenție provizorie, care
presupunea paza și escortarea persoanelor deținute, precum și a celor condamnate,
reclamantul urmează să beneficieze de unele avantaje, cum ar fi echivalarea unei luni de
serviciu cu două luni vechime în muncă, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21
februarie 1994 și Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996.

Reclamantul a expediat în adresa Ministerului Afacerilor Interne cerere, prin care a
solicitat recalcularea vechimii în muncă, însă pîrîtul i-a comunicat faptul că pretențiile sale
sunt în competența exclusivă a organului de asigurări sociale de stat - Casa Națională de
Asigurări Sociale.

Secureanu Ion a expediat în adresa Ministerului Afacerilor Interne cerere prealabilă,
invocând că, în temeiul art. 49 alin. 3) a Legii nr.1544, anume de componența acesteia ține
recalcularea vechimii în muncă.

Din partea Ministerului Afacerilor Interne a parvenit răspunsul nr. 44/10-S-554/20
prin care i s-a comunicat că petiția reclamantului nu va fi examinată deoarece este cu același
obiect.

În opinia reclamantului, actele administrative - răspunsul nr. 44/10-S-554/20 și răspunsul nr.44/10-S-1125/20 - sunt arbitrare și nu corespund cadrului legal, iar Ministerul Afacerilor Interne a respins neîntemeiat cererea de recalculare a vechimii în muncă.

Partea reclamantă a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea drept ilegal și anularea răspunsul Ministerului Afacerilor Interne nr. 44/10-S-554/20 și a răspunsului Ministerului Afacerilor Interne nr. 44/10-S-1125/20, obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a recalcula vechimea în muncă cu avantaje, cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru activitatea desfășurată în cadrul izolatorului de detenție provizorie.

Prin hotărârea din 16 martie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea înaintată de Secureanu Ion împotriva Ministerului Afacerilor Interne, terți Inspectoratul de Poliție Bălți din cadrul Inspectoratului General de Poliție și Casa Națională de Asigurări Sociale, privind contestarea actelor administrative.

S-au anulat, drept ilegal, refuzul Ministerului Afacerilor Interne nr. 44/10-S-554/20 din 20 februarie 2020 și refuzul Ministerului Afacerilor Interne nr. 44/10-S-1125/20 din 15 aprilie 2020.

S-a obligat Ministerul Afacerilor Interne să recalculeze vechimea în muncă cu avantaje lui Ion Secureanu, cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru activitatea desfășurată în cadrul izolatorului de detenție provizorie.

La 25 martie 2021, Ministerul Afacerilor Interne a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cerințele reclamantului să fie respinse (f.d.62-63).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, a fost respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind întemeiată soluția primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii, având în vedere că, la caz, sînt aplicabile prevederile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, conform căroră urmează a se calcula persoanelor vechimea în muncă cu avantaje, anume 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioada efectuării serviciului de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie).

La fel sînt aplicabile dispozițiile pct. 1 din Regulamentul cu privire la modul de confirmare a vechimii în muncă pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 821 din 15 decembrie 1992, conform căroră vechimea în muncă se stabilește în baza documentelor eliberate de locul de muncă, de serviciu, de studii sau de practicare a altei activități, care se include în vechimea în muncă, sau a documentelor eliberate de organizațiile ierarhic superioare, direcțiile (directorii generali) asociațiilor, concernelor și ale altor asociații de întreprinderi și organizații benevole din cadrul aceluiași sistem în care a decurs activitatea sus-menționată, precum și de instituțiile de arhivă. În lipsa documentelor de vechime în muncă, perioadele de muncă sînt determinate prin depozițiile martorilor.

Astfel, contrar argumentelor invocate de apelant, eliberarea certificatelor privind vechimea în muncă ține de competența acestuia.

La 18 iunie 2021, Ministerul Afacerilor Interne a declarat recurs împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 28 iulie 2021, a prezentat motivarea cererii de recurs.

Pledînd pentru admiterea recursului în sensul declarat, acesta a menționat că soluția instanței de apel este una ilegală, datorită aplicării eronate a normelor de drept material.

În opinia recurentului, prezenta acțiune în contencios administrativ urma să fie respinsă, dată fiind lipsa atribuțiilor sale în materia calculării vechimii în muncă a reclamantului/intimat.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care acțiunea intimatului să fie respinsă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 16 iunie 2021, fiind notificată recurentului în data de 30 iulie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 130). Astfel, recursul depus la 18 iunie 2021, cât și motivarea acestuia înregistrată la 28 iulie 2021, sînt în termen.

La 1 noiembrie 2021, în adresa intimaților, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă, pînă la data ședinței de examinare a prezentei admisibilități, la Curtea Supremă de Justiție nu a parvenit nicio referință pe marginea cererii de recurs formulate.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul

administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu